

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 24 listopada 2021 r.

ZP-KNPS.431.8.11.2021.EL

Pani
Honorata Szulc
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Chocianowie

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 22-24 września 2021 r. na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1464.), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020, poz. 224), art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2407 ze zm.), § 9 ust. 1 oraz § 33 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz. U. 2018 poz. 1061 ze zm.) art. 10 ust. 13 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1329) zespół kontrolerów w składzie: Ewa Lasota – starszy specjalista - przewodniczący zespołu, Agnieszka Kukuryka-Szymuś – inspektor wojewódzki – kontroler, z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Ośrodku Pomocy Społecznej w Chocianowie z zakresu warunków nabywania prawa do świadczeń wychowawczych, z zakresu warunków nabywania prawa do świadczenia „Dobry start” oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, oraz warunków nabywania prawa do jednorazowego świadczenia w wysokości 4000 zł, z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci obejmowała okres od dnia 1 października 2019 r. do dnia 22 września 2021 r., kontrola realizacji rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja

2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” obejmowała okres od 01.06.2018 r. do 30.06.2021 r., natomiast kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” obejmowała okres od 1 stycznia 2017 r. do 22 września 2021 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 24 czerwca 2021 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na II półrocze 2021 r.

Ustalenia dokonane w trakcie kontroli zostały przedstawione w Projekcie Wystąpienia Pokontrolnego doręczonego Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Chocianowie w dniu 28.10.2021 r. Do Projektu Wystąpienia Pokontrolnego nie wniesiono zastrzeżeń.

Jednostką kieruje Pani Honorata Szulc powołana na stanowisko Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Chocianowie.

Pani Honorata Szulc ponosi odpowiedzialność za realizowane zadania w okresie objętym kontrolą.

Burmistrz Miasta Chocianów upoważnił:

1. Panią Bogusławę Smalec – Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Chocianowie na podstawie:
  - ✓ Zarządzenia nr 52.2016 z dnia 16 marca 2016 r. do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w sprawach o świadczenie wychowawcze.
  - ✓ Zarządzenia nr 1.2017 z dnia 2 stycznia 2017 r. do prowadzenia postępowania w sprawach wynikających z ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” oraz do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.
  - ✓ Zarządzenia nr 98.2018 r. z dnia 7 czerwca 2018 r. do prowadzenia postępowań, wydawania decyzji administracyjnych oraz przekazywania informacji, o której mowa w § 10 ust. 6 rozporządzenia w sprawach o świadczenie dobry start.
  - ✓ Zarządzenia nr 136.2018 r. z dnia 20 lipca 2018 r. do prowadzenia postępowań, wydawania rozstrzygnięć, w tym decyzji administracyjnych oraz przekazywania informacji, o której mowa w § 10 ust. 6 rozporządzenia w sprawach o świadczenie dobry start.

2. Panią Honoratę Szulc – Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Chocianowie na podstawie:

- ✓ Zarządzenia nr 24.2019 z dnia 19 lutego 2019 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych, a także wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.
- ✓ Zarządzenia nr 28.2019 r. z dnia 26 lutego 2019 r. do prowadzenia postępowań, wydawania rozstrzygnięć, w tym decyzji administracyjnych oraz przekazywania informacji, o której mowa w § 10 ust. 6 rozporządzenia w sprawach o świadczenie dobry start.
- ✓ Zarządzenia nr 125.2019 r. z dnia 13 czerwca 2019 r. do prowadzenia postępowań, wydawania rozstrzygnięć w sprawach o świadczenie wychowawcze, w tym decyzji administracyjnych oraz przekazywania informacji, o której mowa w art. 13a ust. 2 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.
- ✓ Zarządzenia nr 164.2019 r. z dnia 30 lipca 2019 r. do (...) prowadzenia postępowań w sprawach świadczenia wychowawczego oraz wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych, powadzenia postępowań, wydawania rozstrzygnięć, w tym decyzji administracyjnych oraz przekazywania informacji, o której mowa w § 10 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”.
- ✓ Zarządzenia nr 242.2019 r. z dnia 16 października 2019 r. do (...) prowadzenia postępowań w sprawach świadczenia wychowawczego oraz wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych, powadzenia postępowań w sprawach wynikających z ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” oraz do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.
- ✓ Zarządzenia nr 247.2019 z dnia 18 października 2019 r. do prowadzenia postępowań, wydawania rozstrzygnięć, w tym decyzji administracyjnych oraz przekazywania informacji, o której mowa w § 10 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”.

3. [REDACTED]

[REDACTED] na podstawie:

- ✓ Zarządzenia nr 123.2018 z dnia 3 lipca 2018 r. do prowadzenia postępowań, wydawania rozstrzygnięć, w tym decyzji o których mowa w § 10 ust. 6 rozporządzenia w sprawach o świadczenie dobry start.
- ✓ Zarządzenia nr 168.2019 z dnia 1 sierpnia 2019 r. do prowadzenia postępowań, wydawania rozstrzygnięć, w tym decyzji administracyjnych oraz przekazywania informacji, o których mowa w § 10 ust. 6 rozporządzenia w sprawach o świadczenie dobry start.
- ✓ Zarządzenia nr 24.2017 z dnia 19 stycznia 2017 r. do prowadzenia postępowania w sprawach wynikających z ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” oraz do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.

4.

[REDACTED]

[REDACTED] na podstawie:

- ✓ Zarządzenia nr 163.2018 z dnia 31 sierpnia 2018 r. do prowadzenia postępowań, oraz przekazywania informacji, o której mowa w § 10 ust. 6 ww. rozporządzenia w sprawach o świadczenie dobry start.
- ✓ Zarządzenia nr 138.2019 z dnia 1 lipca 201 r. do prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenie wychowawcze oraz przekazywania informacji, o której mowa w art. 13a ust. 2 (...).
- ✓ Zarządzenia nr 204.2020 z dnia 1 września 2020 r. (...) do prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, o którym mowa w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.
- ✓ Zarządzenie nr 203.2020 z dnia 1 września 2020 r. do prowadzenia postępowań, wydawania rozstrzygnięć, w tym decyzji administracyjnych w sprawach o świadczenie wychowawcze oraz przekazywania informacji, o której mowa w art. 13a ust. 2 ww. ustawy w okresie nieobecności w pracy Pani Honoraty Szulc – Kierownika OPS w Chocianowie.

5.

[REDACTED]

[REDACTED] na podstawie:

- ✓ Zarządzenia nr 52.2016 z dnia 16 marca 2016 r. do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w sprawach o świadczenie wychowawcze w czasie nieobecności w pracy Pani Bogusławy Smalec - Kierownika GOPS w Chocianowie.
- ✓ Zarządzenia nr 64/2018 z dnia 13 kwietnia 2018 r. do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w sprawach o świadczenie wychowawcze w czasie nieobecności w pracy Pani Bogusławy Smalec - Kierownika GOPS w Chocianowie.
- ✓ Zarządzenia nr 139.2019 z dnia 1 lipca 2019 r. do prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenie wychowawcze oraz przekazywania informacji, o której mowa art. 13a ust. 2 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.
- ✓ Zarządzenia nr 141.2019 z dnia 1 lipca 2019 r. do prowadzenia postępowań, wydawania rozstrzygnięć, w tym decyzji administracyjnych w sprawach o świadczenie wychowawcze oraz przekazywania informacji, o której mowa art. 13a ust. 2 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.
- ✓ Zarządzenia nr 135/2020 z dnia 15 czerwca 2020 r. do prowadzenia postępowań oraz przekazywania informacji, o której mowa w § 10 ust. 6 rozporządzenia z dnia 30 maja 2018 r. Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start”.

6.

[REDACTED]

[REDACTED] na podstawie:

- ✓ Zarządzenia nr 23.2017 z dnia 19 stycznia 2017 r. do prowadzenia postępowań w sprawach wynikających z ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.
- ✓ Zarządzenia nr 122.2018 z dnia 3 lipca 2018 r. do prowadzenia postępowań oraz przekazywania informacji, o której mowa w § 10 ust. 6 rozporządzenia w sprawach o świadczenie dobry start.
- ✓ Zarządzenia nr 137.2019 r. z dnia 1 lipca 2019 r. do prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenie wychowawcze oraz przekazywania informacji, o której mowa w art. 13a ust. 2 ustawy.

7.

[REDACTED]

[REDACTED] na podstawie:

- ✓ Zarządzenia nr 140.2019 r. z dnia 1 lipca 2019 r. do prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenie wychowawcze oraz przekazywania informacji, o której mowa w art. 13a ust. 2 ustawy.
- ✓ Zarządzenia nr 154.2019 z dnia 16 lipca 2019 r. do prowadzenia postępowań oraz przekazywania informacji, o której mowa w § 10 ust. 6 rozporządzenia z dnia 30 maja 2018 r. Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”.

8.

[REDACTED]

[REDACTED] na podstawie:

- ✓ Zarządzenia nr 179.2019 r. z dnia 19 sierpnia 2019 r. do prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenie wychowawcze oraz przekazywania informacji, o której mowa w art. 13a ust. 2 ustawy.

9.

[REDACTED] na

podstawie:

- ✓ Zarządzenia nr 205.2020 r. z dnia 1 września 2020 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczenia dobry start oraz przekazywania informacji, o której mowa w §10 ust. 6 rozporządzenia z dnia 30 maja 2018 r. Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start, do prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenie wychowawcze oraz przekazywania informacji, o której mowa w art. 13a ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (...).
- ✓ Zarządzenia nr 162.2021 z dnia 13 września 2021 r. (...) do prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, o którym mowa w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

10.

[REDACTED]

[REDACTED] na podstawie:

- ✓ Zarządzenia nr 161.2021 r. z dnia 13 września 2021 r. do (...) prowadzenia postępowań, wydawania rozstrzygnięć, w tym decyzji administracyjnych

w sprawach świadczenia wychowawczego oraz przekazywania informacji, o której mowa w art. 13a ust. 2 ustawy, do prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, o którym mowa w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” oraz do wydawania w tych sprawach decyzji (...) w czasie nieobecności w pracy kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Chocianowie.

Zadaniami wynikającymi z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” oraz ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” zajmowali się następujący pracownicy:

1. Bogusława Smalec – Kierownik OPS – od 1.04.2015 r. do 29.07.2019 r.,
2. Honorata Szulc – p.o. Kierownika OPS w okresie od 19.02.2019 r. do 15.10.2019 r. oraz zajmująca stanowisko Kierownika OPS od dnia 16.10.2019 r.,

[Redacted text block containing approximately 10 lines of blacked-out information]

(dowód: akta kontroli str. 37-42)

Wojewoda Dolnośląski ocenia **pozytywnie z nieprawidłowościami** działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Chocianowie w zakresie przyznawania i wypłacania świadczenia wychowawczego, świadczenia „Dobry start” oraz jednorazowego świadczenia w wysokości 4.000,00 zł oraz przekazywania wojewodzie wniosków o świadczenia wychowawcze celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone na podstawie:

1. ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2407 ze zm.),
2. ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r., poz. 1329),
3. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”,
4. rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 czerwca 2019 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia wychowawczego oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach niezbędnych do ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego (Dz. U. z 2019 r., poz. 1177),
5. rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie wzoru wniosku o jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu (Dz. U. z 2016 r., poz. 2234),
6. ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.),
7. ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 672 ze zm.).

Podczas kontroli dokumenty udostępniła i wyjaśnień udzielała:

Pani Honorata Szulc – Kierownik OPS w Chocianowie.

Informacje ogólne:

Ośrodek Pomocy Społecznej został utworzony na mocy Uchwały Nr X/46/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Chocianowie z dnia 29 marca 1990 r.

W okresie objętym kontrolą jednostką kierowała Pani Bogusława Smalec w okresie od 01.04.2015 r. do 29.07.2019 r. oraz Pani Honorata Szulc w okresie od 19.02.2019 r. do nadal.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek działał w oparciu o:

- Statut przyjęty Uchwałą Nr V/38/2007 Rady Miejskiej w Chocianowie z dnia 1 marca 2007 r., - Statut przyjęty Uchwałą Nr XXI.111.2019 r. Rady Miejskiej w Chocianowie z dnia 29.11.2019 r.,
- Statut przyjęty Uchwałą Nr XXX.197.2020 Rady Miejskiej w Chocianowie z dnia 24 września 2020 r.,
- Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Chocianowie nr 3.2017 z dnia 17 stycznia 2017 r.,
- Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Chocianowie nr 18.2018 z dnia 2 listopada 2018 r.,
- Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Chocianowie nr 3.2019 z dnia 14 marca 2019 r.,
- Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Chocianowie nr 25.2019 z dnia 18 grudnia 2019 r.,
- Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Chocianowie nr 15.2020 z dnia 25 sierpnia 2020 r.,
- Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Chocianowie nr 19.2020 z dnia 15 października 2020 r.,
- Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Chocianowie nr 11.2021 z dnia 1 czerwca 2021 r.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Ośrodek Pomocy Społecznej w Chocianowie informuje osoby ubiegające się o świadczenia w następujący sposób:

- *umieszczenie informacji o terminach składania wniosków, wywieszanie informacji na stronie internetowej jak również portalu społecznościowym Ośrodka,*
- *udostępnienie informacji poprzez gminną stronę internetową,*

- *informowanie petentów poprzez pracowników socjalnych Ośrodka, którzy mają z nimi bezpośredni kontakt,*
- *wywieszanie informacji w witrynie Działu Świadczeń Rodziny,*
- *udzielanie informacji osobom zainteresowanym w sposób telefoniczny jak i osobisty”.*

(dowód: akta kontroli str. 43)

Świadczenia wychowawcze, przekazywane są w formie: gotówki, przekazu pocztowego, przelewu bankowego, karty przedpłaconej, natomiast świadczenie „Dobry start” oraz jednorazowe świadczenie w wysokości 4.000,00 zł przekazywane są w formie: gotówki oraz przelewu bankowego.

Godziny pracy Ośrodka Pomocy Społecznej w Chocianowie: poniedziałek, środa, czwartek, piątek 7:30 – 15:30, wtorek 8.00 -16.00.

1. Realizacja zadania wynikającego z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Wpłata świadczenia wychowawczego realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2407 ze zm.).

W okresie od 01.07.2019 r. do dnia kontroli, tj. do 22.09.2021 r. do Ośrodka Pomocy Społecznej w Chocianowie wpłynęły 3 334 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, w tym za pomocą systemu teleinformatycznego 2 360, z tego:

- utworzonego przez ministra właściwego do spraw rodziny – 149,
- udostępnionego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – 75,
- systemu banków krajowych świadczących usługi drogą elektroniczną – 2 136,
- systemu wskazanego w informacji na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej ministra właściwego do spraw rodziny po uzgodnieniu z ministrem do spraw informatyzacji – 0.

Świadczenie wychowawcze zostało przyznane 1 671 rodzinom.

OPS w Chocianowie do dnia kontroli wypłacił 56 622 świadczenia na łączną kwotę 29 213 902,00 zł, dla 1 671 rodzin. Ponadto Ośrodek wypłacił 35 świadczeń w formie opłacania usług dla 1 wnioskodawcy na łączną kwotę 9 000,00 zł.

Do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, jako instytucji właściwej do realizacji zadań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przekazano

68 (w okresie od 01.07.2019 r. do dnia kontroli) wniosków, do innych Ośrodków Pomocy Społecznej przekazano 40 wniosków, 15 wniosków pozostawiono bez rozpatrzenia z powodu niewywiązania się z obowiązku uzupełnienia/poprawienia danych zawartych we wniosku lub niedostarczenia brakujących dokumentów.

W powyższym okresie OPS w Chocianowie wydał 3 193 informacje oraz 10 decyzji administracyjnych (odmowa świadczenia z powodu niespełniania warunków przyznania) w sprawach świadczeń wychowawczych. Od treści wydanych decyzji wniesiono jedno odwołanie do organu II instancji. Samorządowe Kolegium Odwoławcze utrzymało w mocy zaskarżoną decyzję.

W toku kontroli sprawdzono dokumentację dotyczącą przyznania świadczeń wychowawczych, w tym decyzję administracyjną uchylającą prawo do świadczenia o następujących numerach:

1.K.Cz. – DR.4519.1048.2019 z dnia 17.09.2019 r.,

DR.4519.1185.2021 z dnia 31.05.2021 r.

2.A.T. – DR.4519.403.2019 z dnia 22.07.2019 r.,

DR.4519.218.2021 z dnia 4.03.2021 r.

3. E.S. – DR.4519.470.2019 z dnia 16.07.2019 r.,

DR.4519.1469.2019 z dnia 15.11.2019 r.,

DR.4519.173.2021 z 3.03.2021 r.

4. A.I. – DR.4519.1415.2019 z dnia 26.09.2019 r.,

DR.4519.608.2021 z dnia 18.03.2021 r.

5. J.K. – DR.4519.1117.2019 z dnia 20.09.2019 r.,

DR.4519.1054.2021 z dnia 10.05.2021 r.

6.J.Z. – DR.4519.1477.2019 z dnia 17.10.2019 r.,

DR.4519.1668.2019 z dnia 10.09.2020 r.,

DR.4519.1477.2019 z dnia 11.12.2020 r.,

DR.4519.1229.2021 z dnia 20.05.2021 r.

7.O.J. – DR.4519.1453.2021 z dnia 30.08.2021 r.,

8.K.W. – DR.4519.1446.2021 z dnia 10.08.2021 r.

9.M.C. – DR.4519.386.2019 z dnia 11.07.2019 r.,

DR.4519.1609.2019 z dnia 3.08.2020 r.,

DR.4519.490.2021 z dnia 15.03.2021 r.

10.L.Sz. – DR.4519.1708.2019 z dnia 28.12.2020 r.,

- DR.4519.1334.2021 z dnia 9.06.2021 r.
- 11.J.K.** – DR.4519.1252.2019 z dnia 7.10.2019 r.,
DR.4519.1307.2021 z dnia 28.05.2021 r.
- 12.A.S.** – DR.4519.461.2019 z dnia 11.02.2019 r.,
DR.4519.146.2021 z dnia 1.03.2021 r.
- 13.A.P.** - DR.4519.339.2021 z dnia 10.03.2021 r.,
DR.4519.803.2019 z dnia 14.08.2019 r.
- 14.P.P.** - DR.4519.556.2019 z dnia 22.07.2019 r.,
DR.4519.594.2021 z dnia 17.03.2021 r.
- 15.S.P.** - DR.4519.1463.2021 z dnia 16.08.2021 r.
- 16.M.H.** - DR.4519.1350.2019 z dnia 1.10.2019 r.,
DR.4519.1781.2029 z dnia 23.02.2021 r.
- 17.M.M.** - DR.4519.1146.2021 z dnia 14.05.2021 r.,
DR.4519.915.2019 z dnia 9.09.2019 r.
- 18.J.L.** - DR.4519.854.2021 z dnia 25.03.2021 r.,
DR.4519.1304.2019 z dnia 25.09.2019 r.
- 19.S.K.** - DR.4519.445.2021 z dnia 11.03.2021 r.,
DR.4519.1719.2019 z dnia 4.01.2021 r.
- 20.J.J.** - DR.4519.159.2021 z dnia 3.03.2021 r.,
DR.4519.355.2019 z dnia 17.07.2019 r.
- 21.B.B.** - DR.4519.1001.2021 z dnia 10.05.2021 r.,
DR.4519.1036.2019 z dnia 17.09.2019 r.
- 22. P.W.** - DR.4519.1398.2021 z dnia 29.07.2021 r.
- 23.G.A.** - DR.4519.1162.2021 z dnia 17.05.2021 r.,
DR.4519.131.2019 z dnia 10.07.2019 r.
- 24.P.G.** - DR.4519.609.2021 z dnia 18.03.2021 r.,
DR.4519.299.2019 z dnia 10.07.2019 r.,
DR.4519.295.2019 z dnia 10.07.2019 r.
- 25.K.A.** - DR.4519.1821.2019 z dnia 27.05.2021 r.,
DR.4519.1318.2021 z dnia 1.06.2021 r.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację w sprawie 117 świadczeń wychowawczych przyznanych dla 25 rodzin (okresy świadczeniowe 2019/2021 oraz 2021/2022)

Podstawowym dokumentem wymaganym do wydania rozstrzygnięcia w postaci informacji o przyznaniu świadczenia lub decyzji o odmowie do niego prawa jest wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wnioski zawierały dane dotyczące osoby występującej o przyznanie świadczenia i członków rodziny wnioskodawcy, w tym: imię, nazwisko, datę urodzenia, adres zamieszkania, stan cywilny, obywatelstwo, płeć, numer PESEL, o ile je posiada - adres poczty elektronicznej i numer telefonu, wskazanie, na które dziecko (dzieci) wnioskodawca ubiega się o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

OPS w Chocianowie samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwalał weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej program 500+.

Informacje wydawane były terminowo.

Przyznanie prawa do świadczenia wychowawczego każdorazowo nastąpiło w formie informacji. Świadczenie wychowawcze przyznawano i wypłacano w kwocie 500,00 zł miesięcznie na dziecko, do dnia ukończenia przez nie 18. roku życia, za wyjątkiem sprawy nr 1 (A.T.).

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. Postępowanie kontrolne wykazało, że w większości spraw na wnioskach składanych drogą elektroniczną, przykładowo sprawa nr 13 (A.P.), nr 14 (P.P.), data na wniosku elektronicznym nie była zgodna z datą wpływu wniosku do Ośrodka.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Wnioski składane drogą elektroniczną np. wniosek Pani A.P. wpłynął do systemu Emp@tia dnia 3.02.2021 r. lecz odebranie przez organ nastąpiło w dniu 4.02.2021 r. i z tą datą przybił pieczęć wpływu wniosku. Przeciążenie Emp@tia spowodowane wpływającymi wnioskami na nowy okres świadczeniowy doprowadziło do tego, że część wniosków z poprzedniego dnia wpływała w kolejnym dniu. Rozbieżności

wynikają z tego, że pieczęcią wpływu organ potwierdza wpływ wniosku do ośrodka, zgodnie z zachowaniem przesłanki art. 61 § 3a ustawy Kodeks postępowania administracyjnego”.

(dowód: akta kontroli, str. 45)

Należy stwierdzić, iż dokumentacja w wersji papierowej powinna być tożsama z dokumentacją elektroniczną. Wobec powyższego w sytuacji, gdy strona złoży wniosek w systemie Emp@tia w określonym dniu, to na dokumentach papierowych powinna widnieć ta sama data. Należy zwrócić uwagę, iż datą wpływu dokumentów w postaci elektronicznej jest moment ich pojawienia się w systemie teleinformatycznym, a więc dzień przesłania przez nadawcę.

Moduł Portalu Informacyjno-Usługowego Emap@tia udostępniany jest przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej celem umożliwienia obywatelom w obszarze świadczeń wychowawczych, rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, pomocy społecznej, karty dużej rodziny, opieki nad dzieckiem do lat 3 oraz turnusów rehabilitacyjnych wysyłanie wniosków elektronicznych.

Uwzględnić także należy treść art. 61 § 3a KPA z którego wynika, że datą wszczęcia postępowania na żądanie strony wniesione drogą elektroniczną jest dzień wprowadzenia żądania do systemu teleinformatycznego organu administracji publicznej, a nie dzień odbioru przez organ. Zatem należy przyjąć, że np. w sprawie nr 13 (A.P.) strona złożyła wniosek o przyznanie świadczenia 3.02.2021 r., gdyż w tym dniu przedmiotowe żądanie znalazło się w systemie teleinformatycznym Burmistrza.

2. W sprawie nr 1 (K.Cz.) informacją DR.4519.1185.2021 z dnia 31.05.2021 r. przyznano Stronie świadczenie wychowawcze na dziecko (córkę A.Cz.) kończące 18 rok życia w dniu 24.05.2022 r., tj. w trakcie miesiąca, w pełnej kwocie, tzn. 500,00 zł. Prawidłowo ustalona wysokość świadczenia za okres od 1.05.2022 r. do 23.05.2022 r. powinna wynieść 371,00 zł (500 zł : 31 x 23 dni), a nie jak ustalono 500,00 zł. W sprawdzonej sprawie kwota świadczenia za niepełny miesiąc nie została jeszcze wypłacona z uwagi na fakt, że termin jej wypłaty przypada dopiero na maj 2022 r.

Zgodnie z art. 4 ust. 3 ustawy świadczenie wychowawcze przysługuje osobom, o których mowa w ust. 2, do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia.

Ponadto zgodnie z art. 5 ust. 2 ww. ustawy w przypadku urodzenia dziecka albo ukończenia przez dziecko 18. roku życia kwotę świadczenia wychowawczego przysługującą za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę tego świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które to świadczenie przysługuje. Kwotę świadczenia wychowawczego przysługującą za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„W systemie i na liście za miesiąc maj 2022 r. przyznano świadczenie Pani K.Cz. na dziecko A.Cz. w dobrej kwocie podzielonej proporcjonalnie na dni, tj. 371,00 zł w wyniku przeoczenia nie zmieniono kwoty w informacji”.

(dowód: akta kontroli, str. 47)

3. W sprawie nr 6 (J.Z.), po powzięciu informacji o przebywaniu dziecka uprawnionego do świadczenia wychowawczego w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie od dnia 23.05.2019 r. Ośrodek zawiadomieniem DR.4519.1477.2019 z dnia 13.11.2020 r. wszczął postępowanie administracyjne w sprawie uchylenia w całości prawa do świadczenia wychowawczego przyznanego na okres od 1.10.2019 r. do 6.02.2021 r. informacją DR.4519.1477.2019 z dnia 17.10.2019 r. na to dziecko, po czym decyzją DR.4519.1477.2019 z dnia 11.12.2020 r. uchylił prawo do przyznanego świadczenia od dnia 1.12.2020 r.

Ze zgromadzonej w sprawie dokumentacji wynika, że córka Strony od dnia [REDAKTURA] jest wychowanką [REDAKTURA]

[REDAKTURA]

[REDAKTURA] Strona postanowieniem Sądu Rejonowego [REDAKTURA] została zwolniona z odpłatności za wyżywienie córki w Ośrodku. Z nadesłanej przez placówkę informacji dodatkowo wynika, że matka nie reaguje na telefony ze strony Ośrodka, że utrudniony z nią kontakt mają również pracownicy Monaru, którzy podkreślają, że Pani J.Z. nie wykazuje zainteresowania córką. W niniejszej informacji brak jest zapisu wskazującego na ponoszenie przez Ww. jakichkolwiek kosztów pobytu córki w placówce. Z odpowiedzi przesłanej przez Monar wynika, że matka pacjentki J.Z. nie ponosi żadnych kosztów w związku z pobytem córki w placówce. Nie wspiera jej również finansowo, nie przesyła paczek.

Córka ma z nią sporadyczny kontakt. Ww. nigdy nie dotrzymała obietnicy, że odwiedzi córkę w trakcie terapii.

W świetle powyższych okoliczności stwierdzić należy, że organ nie zbadał wnikliwie i dogłębnie sprawy. Orzekł bowiem tylko w odniesieniu do części okresu, który budzi wątpliwości co do posiadania przez Stronę uprawnień do świadczeń. Ośrodek nie ustosunkował się do okresu od 1.12.2019 r. do 30.11.2020 r. Z akt sprawy wywnioskować można, że Strona w tym okresie nie ponosiła odpłatności za pobyt córki w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie, którą jest MOW i nie brała udziału w wychowywaniu dziecka. Nie była zainteresowana córką, nie utrzymywała z nią stałego kontaktu, nie przysyłała jej paczek, nie odwiedzała w trakcie terapii. Ponadto przywoływanie w zawiadomieniu do uchylecia decyzji i w uzasadnieniu decyzji uchylającej jako przesłanki negatywnej do posiadania prawa do świadczenia wychowawczego ██████████ nie jest działaniem prawidłowym. Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień nie jest instytucją zapewniającą całodobowe utrzymanie, o której mowa w art. 2 pkt 7 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Przywołany przepis prawa stanowi, że instytucja zapewniająca całodobowe utrzymanie – to młodzieżowy ośrodek wychowawczy, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, areszt śledczy, zakład karny, szkoła wojskowa lub inna szkoła, jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatnie pełne utrzymanie. Bezsprzeczne w niniejszej sprawie jest fakt, że dziecko przebywa w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym, a jego matka nie ponosi żadnych kosztów jego pobytu w placówce. Co więcej nie bierze udziału w procesie wychowywania i terapii dziecka. Ponadto, idąc za brzmieniem art. 4 ww. ustawy stwierdzić należy, że celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych, co w niniejszej sprawie budzi wątpliwości.

Prowadzone w taki sposób postępowanie administracyjne narusza jedną z podstawowych zasad postępowania administracyjnego określoną w art. 7 k.p.a. Zgodnie z jego brzmieniem w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Organ rozstrzygnął sprawę Pani J.Z. jedynie od 1.12.2020 r., ponieważ poprzedni okres nie budził wątpliwości. Po kontroli Ośrodek wszczął na nowo postępowanie w celu zweryfikowania sprawy”.

(dowód: akta kontroli, str. 51)

2. Postępowanie dotyczące przekazywania wojewodzie wniosków o świadczenia wychowawcze, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Z dniem 1 stycznia 2018 r. Wojewoda Dolnośląski przejął zadanie realizowane dotychczas przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w obszarze świadczeń rodzinnych i świadczenia wychowawczego. Wraz z przejściem kompetencji Marszałka w ww. zakresie, Wojewoda Dolnośląski, pełni funkcję instytucji właściwej w związku z udziałem Rzeczypospolitej Polskiej w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Przekazywanie wniosków z dokumentami wojewodzie, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego realizowane jest na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2407 ze zm.).

Organ właściwy podejmując działania w trybie powyższego artykułu, powinien ustalić i przekazać wojewodzie prawidłowo wypełniony wniosek wraz z niezbędnymi informacjami dotyczącymi rodziny wnioskodawcy, zebranymi na podstawie złożonych przez stronę dokumentów i oświadczeń.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Chocianowie, w okresie zasiłkowym od dnia 1.07.2019 r. do dnia kontroli przekazał Wojewodzie Dolnośląskiemu 68 wniosków wraz z dokumentacją, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Kontroli poddano dokumentację przekazanych 6 spraw:

1.O.L., 2.A.D., 3.B.S., 4.P.W., 5.E.G., 6.S.W.

W skontrolowanych sprawach stwierdzono, że na złożonych wnioskach widniała data wpływu wniosku do Ośrodka. We wnioskach wskazywano kraj przebywania/aktywności członka rodziny podlegający koordynacji, nie wskazywano innego

kraju niż podlegający koordynacji. We wnioskach podawano skład rodziny. Złożone wnioski wraz z dokumentacją przekazane zostały do Wojewody Dolnośląskiego terminowo, tj. nie później niż w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku, za wyjątkiem sprawy nr 4 (P.W.).

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W sprawie nr 1 (O.L.) wniosek złożony w dniu 27.08.2021 r. na okres świadczeniowy 2021/2022 oraz w sprawie nr 3 (B.S.) wniosek złożony w dniu 1.04.2021 r. na okres świadczeniowy 2021/2022 Ośrodek przesłał do Wojewody bez kompletu dokumentów. W sprawie nr 1 (O.L.) brak jest oświadczenia o okresie i charakterze pobytu oraz pracy ojca dziecka poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, natomiast w sprawie nr 3 (B.S.) brak jest druku A1 potwierdzającego delegowanie pracownika poza granicę RP od 22.04.2021 r. W aktach sprawy znajduje się druk A1 delegowania na okres od 20.04.2020 r. do 21.04.2021 r. Zatem Wojewoda chcąc ustalić koordynację systemów zabezpieczenia społecznego na okres świadczeniowy 2021/2022 rozpoczynający się od 1.06.2021 r. musi dysponować aktualnym drukiem A1.

Zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci w przypadku gdy osoba złoży wniosek bez wymaganych dokumentów, podmiot realizujący świadczenie wychowawcze przyjmuje wniosek i wyznacza termin nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni na uzupełnienie brakujących dokumentów. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

W myśl § 4 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia wychowawczego oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach niezbędnych do ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego z dnia 18 czerwca 2019 r., ustalając prawo do świadczenia wychowawczego, poza odpowiednimi informacjami wskazanymi w § 2 i § 3, uwzględnia się również odpowiednio: inne dokumenty, w tym oświadczenia, niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego.

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 1 (O.L.) wyjaśnił:

„Pełna dokumentacja Pani O.L. została przekazana do DUW wraz z wnioskiem z dnia 3.07.2019 r. Organ uznał, że Urząd Wojewódzki jest w posiadaniu pełnej dokumentacji ww. sytuacji i dlatego też nie wezwał Strony do uzupełnienia wniosku. Jednocześnie wyjaśniamy, że Pani O.L. dostarczyła umowę Pana R. w dniu 30.09.2021 r.”.

(dowód: akta kontroli, str. 55)

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień należy zauważyć, iż Ośrodek przekazał do wojewody nieprzetłumaczone dokumenty dotyczące zatrudnienia Pana R. Z załączonej dokumentacji wynika, że umowa została zawarta w 2017 r., ale brak jest oświadczenia zawierającego informację czy i do kiedy obowiązuje. W aktach sprawy do wniosku na okres świadczeniowy 2021/2022 znajduje się oświadczenie, iż członek rodziny nadal pracuje u swojej siostry. Brak jest dat określających czas trwania zatrudnienia.

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 3 (B.S.) wyjaśnił:

„Na dzień złożenia wniosku (tj. 1.04.2021 r.) przez Panią B.S. o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego wraz z kompletem dokumentów oraz drukiem A1 o okresie oddelegowania od 12.04.2020 do 11.04.2021 r. i przekazał wniosek do DUW przed upływem miesiąca. Nie wezwano strony do uzupełnienia wniosku z przeoczenia, ale dokumenty zostały uzupełnione o aktualny druk A1 w dniu 28.09.2021 r. (...), który został przesłany również do DUW”.

(dowód: akta kontroli, str. 53)

2. W sprawie nr 1 (O.L.) organ przekazał do wojewody nieprzetłumaczone dokumenty. Ponadto akta sprawy nie zawierały oświadczeń potwierdzających treści zawarte w ww. dokumentach.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„We wniosku Pani O.L. na okres 2019/2021 została przekazana umowa Pana R. nie przetłumaczona na język Polski, jednak w ww. sprawie została wydana decyzja przez Wojewodę Dolnośląskiego. Organ uzyskał w dniu 30.08.2021 r. od Pani O.L. umowę Pana R. wraz z oświadczeniem Strony dlatego umowa nie została przetłumaczona. Ww. umowa wraz z oświadczeniem zostanie dołączona do wyjaśnień i przekazana

również do DUW do wniosku o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego na okres 2021/2022”.

(dowód: akta kontroli, str. 57)

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień należy zauważyć, iż istotne jest, że dopóki wojewoda nie ustali, że w danej sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, na etapie przyjmowania wniosku, nie znajdują zastosowania przepisy zawarte w rozporządzeniu 883/2004, w szczególności art. 76 ust. 7, dotyczący wniosków i dokumentów sporządzonych w innym języku urzędowym UE niż polski, a tym samym zastosowanie mają przepisy krajowe, tj. ustawa z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim. Oznacza to, że na etapie przyjmowania wniosku, wszelkie dokumenty powinny być przedstawione w języku polskim (tłumaczone na język polski) zgodnie z art. 5 w związku z art. 4 ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 672), chyba że dana okoliczność istotna dla sprawy, została udokumentowana w formie oświadczenia. Ponadto umowa ta została zawarta w 2017 r. roku, brak jest oświadczenia zawierającego informację czy i do kiedy ww. umowa obowiązuje.

3. W sprawie Nr 4 (P.W.) wniosek strony o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego na okres zasiłkowy 2021/2022 złożony w dniu 8.04.2021 r. został przekazany do Wojewody Dolnośląskiego dopiero w dniu 10.06.2021 r., tj., po upływie 2 miesięcy.

W aktach sprawy nie było dokumentów potwierdzających konieczność zgromadzenia dodatkowej dokumentacji przed przekazaniem wniosku do DUW, co mogłoby uzasadnić przyczynę jego nieterminowego przekazania.

Zgodnie z art. 35 § 1 K.P.A. organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki, a załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, zaś w postępowaniu odwoławczym - w ciągu miesiąca od dnia otrzymania odwołania, o czym stanowi § 3 wyżej przywołanego artykułu.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Sytuacja związana była z przebywaniem pracownika ds. świadczenia wychowawczego na kwarantannie związanej z pandemią COVID-19 w tut. Ośrodku”.

(dowód: akta kontroli, str. 49)

4. W sprawie nr 5 (E.G.) organ nie wezwał Strony do uzupełnienia wniosku złożonego w dniu 19.08.2019 r. na okres zasiłkowy 2019/2021 – jego części zatytułowanej: „dane członków twojej rodziny przebywających za granicą” o adres zamieszkania i okres pobytu członka rodziny poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Powyższe, analogicznie jak w sprawie Nr 1 (O.L.) narusza normę określoną w art. 19 ust 1 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci zgodnie, z którą w przypadku złożenia nieprawidłowo wypełnionego wniosku, podmiot realizujący świadczenie wychowawcze wzywa pisemnie osobę ubiegającą się o świadczenie do poprawienia lub uzupełnienia wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Do wniosku o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego z dnia 19.08.2018 r. nie wystosowano wezwania do Pani E. G., ponieważ Ośrodek uznał, że Strona nie musi wypełniać w pełni tej części wniosku skoro w niniejszej sprawie były już wszystkie dokumenty przekazane wojewodzie we wcześniejszym wniosku. Wojewoda wydał rozstrzygnięcie w sprawie. Informujemy, że na okres zasiłkowy 2021/2022 wszystkie potrzebne dokumenty zostały dołączone”.

(dowód: akta kontroli str. 59)

Niezależnie od powyższego zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zawartymi w piśmie nr DSZ.III.5400.19.2018.MZ z dnia 7 marca 2018 r. właściwym jest, aby organ przyjmujący wniosek miał obowiązek skompletowania tak, jakby sam był władny rozpoznać. Złożony wniosek powinien zostać zweryfikowany pod względem formalnym przez przyjmujący organ właściwy. Ponadto w sytuacji kiedy nie zachodziłyby przesłanki do zastosowania przepisów art. 16 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci złożony wniosek powinien zawierać wszystkie dane oraz dokumenty, w tym oświadczenia niezbędne do przeprowadzenia postępowania i wydania decyzji. W przypadku stwierdzenia

błędów lub braków we wniosku, organ właściwy powinien podjąć działania zmierzające do usunięcia i przekazania do wojewody kompletnego, prawidłowo wypełnionego wniosku. W przypadku braków formalnych wniosku (zwłaszcza niezamieszczenia kompletności informacji umożliwiających ustalenie aktywności zawodowej rodziców/małżonków w innym państwie) przekazanie wniosku do wojewody jest przedwczesne, gdyż w oparciu o taki materiał dowodowy nie jest możliwe ustalenie, czy w danej sprawie mają zastosowanie przepisy dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub ustalenia kraju pierwszeństwa.

3. Realizacja zadań wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”.

Wypłata świadczenia „Dobry start” realizowana jest na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz.U. 2018 r. poz. 1061 ze zm.)

W okresie od 01.06.2018 r. do dnia 30.06.2021 r. do Ośrodka Pomocy Społecznej w Chocianowie wpłynęły 3 332 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia „Dobry start”, w tym za pomocą systemu teleinformatycznego 1 721, z tego:

- utworzonego przez ministra właściwego do spraw rodziny – 491,
- udostępnionego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – 37,
- systemu banków krajowych świadczących usługi drogą elektroniczną – 1 193,
- systemu wskazanego w informacji na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej ministra właściwego do spraw rodziny po uzgodnieniu z ministrem do spraw informatyzacji – 0.

Świadczenie „Dobry start” zostało przyznane 1 375 rodzinom, OPS w Chocianowie do dnia 30.06.2021 r. wypłacił 4 577 świadczeń na łączną kwotę 1.372.800,00 zł, dla 1.375 rodzin.

W powyższym okresie OPS wydał 3 283 informacji oraz 7 decyzji administracyjnych (odmowa świadczenia) w sprawach świadczeń „Dobry start”, z powodu niespełnionych warunków przyznania świadczenia. Od treści wydanych decyzji nie wniesiono odwołań do organu II instancji.

W toku kontroli sprawdzono dokumentację dotyczącą przyznania świadczeń „Dobry start”, w tym informacje o następujących numerach:

- 1.D.B.** – DR.4519.35.870.2018 z dnia 18.09.2018 r.
2.M.M. – DR.4519.1.931.2018 z dnia 9.09.2019 r.
3.E.A. – DR.4519.1.1004.2019 z dnia 12.09.2019 r.
4.E.L. – DR.4519.1.600.2019 z dnia 26.08.2019 r.
5.I.T. – DR.4519.1.727.2019 z dnia 29.08.2019 r.
6.T.M. – DR.4519.1.954.2020 z dnia 23.09.2020 r.
7.M.M. – DR.4519.1.369.2020 z dnia 28.07.2020 r.
8.W.D. – DR.4519.35.768.2018 z dnia 13.09.2018 r.
9.E.G. – DR.4519.35.840.2018 z dnia 17.09.2018 r.
10.K.J-M. – DR.4519.35.551.2018 z dnia 125.09.2018 r.
11.S.A. – DR.4519.35.867.2018 z dnia 18.09.2018 r.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację w sprawie 14 świadczeń „Dobry start” przyznanych dla 11 rodzin.

OPS w Chocianowie samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwalał weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej program „Dobry start”. W związku z brakiem możliwości weryfikacji informacji o uczęszczaniu dziecka do szkół i placówek oświatowych w *systemie informacji oświatowej* organ właściwy bazował na złożonym przez wnioskodawcę oświadczeniu, że dziecko się uczy lub będzie się uczyć, co jest zgodne z zapisami § 35 ww. rozporządzenia.

Informacje wydawane były terminowo.

Wnioski o ustalenie prawa do świadczenia dobry start przyjmowano w terminach określonych w § 28 ust. 1 rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start” wnioski zawierały elementy wskazane w § 10 ust. 4 ww. rozporządzenia, zostały prawidłowo wypełnione (podano adres poczty elektronicznej, numer telefonu). Do wniosku załączano dokumenty oraz oświadczenia niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia, zgodnie z § 11 ww. rozporządzenia.

W sprawdzonych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

4. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Wpłata jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r., poz. 1329).

W okresie od 1.01.2017 r. do 22.09.2021 r. do Ośrodka Pomocy Społecznej w Chocianowie wpłynęło 11 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia. Pomoc przyznano 11 osobom w łącznej wysokości 44 000,00 zł.

Ośrodek wydał 11 decyzji administracyjnych w sprawie jednorazowego świadczenia, Od treści wydanych decyzji żadna ze stron nie wniosła odwołania do organu II instancji.

W toku kontroli sprawdzono dokumentację dotyczącą przyznania jednorazowego świadczenia, w tym decyzje administracyjne o następujących numerach:

1. **M.M.** – DR.4516.2.3.2017 z dnia 25.08.2017 r.
2. **K.B.** – DR.4516.2.3.2018 z dnia 17.12.2018 r.
3. **A.Sz.** – DR.4516.2.1.2020 z dnia 22.09.2020 r.
4. **K.P.** – DR.4516.2.2.2021 z dnia 30.07.2021 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczenia jest wniosek o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia wraz z kompletem dokumentów. Na złożonych wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wnioski zawierały dane dotyczące osoby ubiegającej się o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia oraz dane dziecka, na które ustalane jest prawo do pomocy. Składane były w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka.

Do wniosków dołączone były wymagane ustawowo zaświadczenia lekarskie, tj.:

- zaświadczenia potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wystawione przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii;

- zaświadczenie lekarskie/zaświadczenie wystawione przez położną potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10. tygodnia ciąży do porodu.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, iż postępowanie w przedmiocie ustalania prawa do jednorazowego świadczenia prowadzone było terminowo. W skontrolowanych decyzjach w sposób prawidłowy określano ich składniki. Decyzje zawierały datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do jej wydania. Rozstrzygnięcie decyzji wskazywało dane dziecka, na które przyznana jest pomoc oraz kwotę przyznanego świadczenia. Świadczenie przyznawano i wypłacano w kwocie 4 000,00 zł jednorazowo. Decyzje administracyjne wydawano w terminie, a sposób ich doręczenia był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a.

W sprawdzonych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- błędne dokumentowanie daty wpływu wniosku do organu właściwego,
- przyznanie świadczenia wychowawczego w nieprawidłowej wysokości,
- nieprawidłowo przeprowadzone postępowanie administracyjne w sprawie uchylecia prawa do świadczenia wychowawczego – brak wnikliwego i dogłębnego zbadania sprawy,
- przekazywanie niekompletnej dokumentacji wojewodzie celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
- przekazywanie do wojewody nieprzetłumaczonych dokumentów,
- przekazanie wniosku Strony o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego po upływie terminu,

W wyniku kontroli sformulowano następujące zalecenia:

1. Zapewnienie zgodności w datach złożenia wniosków drogą elektroniczną z datą widniejącą na pieczęci wpływu. Niezachowanie szczególnej staranności w opisie dokumentacji może skutkować przekroczeniem określonego w ustawie terminu na rozpatrzenie sprawy.

Podstawa prawna: art. 61 § 3a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

2. W wydawanych informacjach przyznających prawo do świadczenia wychowawczego prawidłowo określać kwoty świadczenia należne za niepełne miesiące.

Podstawa prawna: art. 4 ust. 3 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2407 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

3. W sytuacji zaistnienia wątpliwości co do posiadania przez Stronę uprawnień do przyznanych jej świadczeń oraz w sytuacji rozbieżności między pozyskanymi danymi, a sytuacją wynikającą z przedłożonej przez Stronę dokumentacji dokładnie wyjaśniać stan faktyczny.

Podstawa prawna: art. 7 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.).

Termin realizacji: na bieżąco

4. W przypadku złożenia niekompletnego wniosku wzywać stronę o dostarczenie brakujących dokumentów.

Podstawa prawna: art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2407 ze zm.) oraz § 4 pkt 6 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 czerwca 2019 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia wychowawczego oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach niezbędnych do ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego (Dz. U. z 2019 r., poz. 1177),

Termin wykonania: na bieżąco.

5. Przekazywać do wojewody przetłumaczone dokumenty dotyczące sprawy, chyba że istotna dla sprawy okoliczność została potwierdzona oświadczeniem Strony.

Podstawa prawna: art. 5 w związku z art. 4 ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim.(t. j. Dz. U. z 2021 r poz. 672).

Termin wykonania: na bieżąco.

6. Przekazywać niezwłocznie Wojewodzie wnioski wraz z kompletem dokumentów w przypadku gdy osoba uprawniona do świadczeń wychowawczych lub członek tej

rodziny przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, w którym mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Podstawa prawna: art. 16 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2407 ze zm.) oraz 12 §1 oraz art. 35 §1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

7. W przypadku niepoprawnie wypełnionego wniosku wzywać stronę do poprawienia wniosku.

Podstawa prawna: art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2407 ze zm.)

Termin wykonania: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z treścią art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. 2020, poz. 224), kierownik Ośrodka w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego informuje tut. Wydział o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi Burmistrz Gminy i Miasta Chocianów, trzeci włącza się do akt kontroli.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Danuta Zawilla
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Burmistrz Miasta i Gminy Chocianów
2. a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Kontroli i Nadzoru w Pomocy Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

Ewelina Zygmunt

